

σαι αὐται ἐπέδιδον τῷ πρίγκηπι καλλιτεχνικῶς ἐπεξεργασμένας προσαγορεύσεις καὶ προσεφώνουν λόγους πλήρεις ἐννοίας. Ἡ δὲ τοῦ βερολιναίου Πανεπιστημίου ἐπιτροπὴ προσεφώνησε τὸν πρίγκηπα διὰ τοῦ πρυτάνεως Δέρνβουργ λατινιστί! „Δυστυχῶς, ἀντεφώνησεν ὁ ἀρχικαγκελάριος, ἀδυνατῶ ν' ἀπαντήσω ἐν οὕτῳ κλασικῷ λατινικῷ, διότι ἐν μέσῳ τῶν λοιπῶν ἀσχολιῶν μου ἀπώλεσα τὰ λατινικά μου.“ Ἐξακολουθῶν δὲ παρωμοίασε τὰ πανεπιστήμια πρὸς τὰς Ἑστιάδας τὰς διατηρούσας ἄσβεστον τὸ πῦρ τοῦ ἐθνικοῦ πνεύματος. „Ὅτε ποτέ, εἶπεν ἀκολούθως, ἐκαθήμην εἰς τὸ δεύτερον πάτωμα τοῦ ἐδῶ Πανεπιστημίου . . . ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ εἶχον ἀπέναντί μου τὰ ἀνάκτορα τοῦ Αὐτοκράτορος, τότε βεβαίως, δὲν ἠδυνάμην νὰ προμαντεύσω, ὅτι ἤθελον ὑφωθῇ ποτε εἰς πρῶτον θεράποντα Αὐτοῦ. Ὅσον ἐξυψῶ ἐν ἐμαυτῷ τὴν ἀνάμνησιν ταύτην, τόσον πλεότερον ἐξυψῶ καὶ τὰ πανεπιστήμια ὡς φυτῶρια φρονήματος ἐθνικοῦ.“

Ἄλλα πρὸς τὴν ἐκ φοιτητῶν ἐπιτροπὴν τῶν 19 πανεπιστημίων ὁ Βίσμαρκ ὑπῆρξεν αἰσθηματικώτατος καὶ ἔκλεισε τὴν ἀντιφώνησίν του συγκεκινημένος διὰ τῶν ἐξῆς λόγων. „Εἶμαι πρόθυμος ν' ἀποθάνω εὐχαρίστως, ὅταν βλέπω περὶ ἐμὲ τὴν νεότητά ταύτην“. Καὶ ἀληθῶς ἡ ἀκαδημαϊκὴ νεότης διέχυσεν ὅλην τὴν φαιδρότητα καὶ ζωηρότητα αὐτῆς ἐν τῷ μεγάρῳ καὶ μετήγγισεν αὐτὴν εἰς πάντας τοὺς ἐκεῖ. Οἱ γραφικῶς ἐνδεδυμένοι φοιτηταὶ ἔτριψαν σαλαμάνδραν πρὸς τιμὴν τῆς πρίγκηπισσης Βίσμαρκ καὶ ἐπρωταγωνίστησαν εἰς τὸ πρὸς πάντας τοὺς προσελθόντας παρατεθὲν ἐπὶ ποδὸς ἄριστον. Αἱ κατὰ τοῦτο προπόσεις ὑπῆρξαν θερμόταται καὶ τόσον ἐνθουσιώδεις, ὥστε συχνότατα αἱ ζητωκραυγαὶ διέσχίζον τοὺς τοίχους καὶ ἐπλήρουν τὴν ὁδόν. Τῆς οἰκοδομητικῆς τῆς ἐγκώμιον τόσον δικαίως καὶ ἀληθῶς ἐπλεξεν ἐν τῶν μελῶν τοῦ ὁμοσπονδιακοῦ συμβουλίου, ὥστε ὁ πρίγκηψ Βί-

μαρκ συγκινηθεὶς ἐπλησίασε λάθρα καὶ ἐπέθηκε δύο ἡχηρότατα φιλήματα ἐπὶ τῶν παρειῶν τῆς. Οἱ δὲ περιστάμενοι εἰς τὴν ἐκρῆξιν τῆς ἐγκαρδίου ταύτης συζυγικῆς ἀγάπης καὶ ἐκτιμήσεως λησμονήσαντες πᾶσαν ἐθιμοτυπίαν ἐξεργάγησαν εἰς χειροκροτήματα, ἀναφωνοῦντες „Εὖγε! Εὖγε!“

Οὕτω μέχρι τῆς τρίτης μετὰ μεσημβρίαν ὥρας ἐπανηγυρίσθη ἐν διαχύσει καὶ σπονδαῖς ἡ ἐπίσημος ἡμέρα ἀκριβῶς ἐν τῇ αὐτῇ αἰθούσῃ, ἐν ἣ πρό τινων ἐτῶν ἀπεφασίσθησαν αἱ τύχαι τῆς Ἀνατολῆς ὑπὸ τοῦ βερολινείου Συνεδρίου. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον καὶ τὰ ἐδέσματα ἐξηντλήθησαν καὶ ἡ ὁμήγυρις ἤρξατο μικρὸν κατὰ μικρὸν ἀραιουμένη, μέχρις οὗ πάντες ἀπῆλθον καὶ ἀπέμεινε περὶ δελήν μονος μετὰ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας του ὁ γίγας πολιτικός. Καθ' ἣν ὥραν ὁ τοσούτων τιμῶν πληρωθεὶς καὶ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἀπολαύσας ἀφθόνων ἐνδείξεων τῆς λατρείας τοῦ ἡγεμόνος καὶ τοῦ ἔθνους του παρεκάθητο πλέον περὶ τὴν οἰκογενεϊκὴν τράπεζαν, ἐν τῇ πόλει τοῦ Βερολίνου οἱ θερμότεροί τῶν θαυμαστῶν του διωργάνουν φωτᾶφίαν ἀπὸ πρωτοβουλίας ὅλως ἰδιωτικῆς.

Οὕτως ἐώρτασεν ἡ Γερμανία τὴν πεντηκονταετηρίδα τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἐβδομηκοστὴν ἐπέτειον ἡμέραν τῶν γενεθλίων τοῦ ἀνδρός, περὶ οὗ παγκόσμιον φιλελεύθερον φύλλον ἔγραψε πρὸ τινος καιροῦ ἐν Λονδίνῳ: „Ἀπὸ 22 ἐτῶν ὁ πρίγκηψ Βίσμαρκ εἶνε ὁ πρωτεύων Γερμανὸς ἐν Γερμανίᾳ, ἀπὸ δὲ τῶν τελευταίων 16 ἐτῶν εἶνε ὁ πρωτεύων ἀνὴρ ἐν Εὐρώπῃ, καὶ ἐν οὐδεμιᾷ προγενεστέρα περιόδῳ τῆς πλήρους μεγαλουργημάτων ἱστορίας αὐτοῦ, ἔλαβέ ποτε οὕτως ἐπιβλητικὴν θέσιν, ὥς σήμερον κατέχει. Ἐπέζησεν ὅλων τῶν ἀντιπάλων του ἡ κατεσύντριψεν αὐτούς, ἵσταται ἄτρωτος καὶ μόνος ἐκεῖ, ὡς κολοσσὸς ἀπομεμονωμένος μετ' ὁλόκληρον μέρος τοῦ κόσμου ὡς βάθρον!“

Η ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΕΩΣ.

Κατὰ τὸν Ε. ΛΕΓΚΟΥΒΕ.

II.

ΠΡΕΠΕΙ Ν' ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΩΜΕΝ ΚΑΘΩΣ ΟΜΙΛΟΥΜΕΝ;

Ὁ γνωστὸς φιλέλλην Σαιν-Μάρκ Γιραρδίνος συνήγου σκεπτικώτατον πνεῦμα μετ' αἰσθημάτων ἀβροτάτων, ἦν δὲ τρυφερώτατος καὶ ὁμιλητικώτατος φίλος καὶ πιστὸς ἄμα σύμβουλος. Ἀπαιτῶν τὴν πληρεστάτην ἀλήθειαν καὶ ἐλευθερίαν ἐν πάσῃ συζητήσει κατήντα ν' ἀρέσκηται καὶ εἰς σιώματα τῶν ἄλλων, κατὰ τοῦ ἰδίου μάλιστα διευθυγόμενα. Πρὸς ἄνθρωπον λοιπὸν τοιούτων ἐξέχων προτερημάτων ὑπέβαλον τὰς ἰδέας μου. Ἀφοῦ μὲ ἔχουσε μετὰ πολλῆς προσοχῆς καὶ σοβαρότητος, μοι εἶπε: Δύνασαι, φίλε μου, νὰ εὐφολογήσῃς καὶ νὰ δείξῃς πνεῦμα περὶ τοῦ θέματος τούτου τόσον πολύ, ὥστε νὰ προκαλέσῃς γενικὴν τῶν ἰδεῶν σου ἐπικρότησιν, ἀλλὰ σοβαρῶς νὰ διεξαγάγῃς τὸ ζήτημα δὲν δύνασαι. Ἡ ἀνάγνωσις δὲν εἶνε καμμία τέχνη· εἶνε φυσικὴ ἀσκήσις ἐνὸς φυσικοῦ ὀργάνου καὶ οὐδὲν πλέον ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι καλῶς ἀναγινώσκοντες, ἀπαράλλακτα καθὼς ὑπάρχουσι καὶ κακῶς ἀναγινώσκοντες· ἀλλὰ τὸ προτέρημα τῶν πρώτων εἶνε δῶρον φυσικόν, εἶνε χάρις, εἶνε ἰδιώμα ἐπὶ τέλους, τέχνη ὅμως δὲν εἶνε. Βεβαίως ἡ ἀσκήσις πρὸς τελειοποίησιν τοῦ φυσικοῦ χαρίσματος τούτου δυνατόν

νὰ προϋποθέτῃ καὶ τὴν ὑπαρξίν μερικῶν χρησίων κανόνων· ὑπὸ ὅγειν ἢ λ. χ. ἐποφιν νὰ μὴ ἀναγινώσκωμεν πολὺ, καθὼς δὲν πρέπει καὶ πολὺ νὰ ὁμιλῶμεν, οὔτε ἀκόμη καὶ νὰ τρέχωμεν, οὔτε νὰ τρώγωμεν πάρα πολὺ· ὑπὸ καλαισθητικῆς ἐποφιν νὰ μὴ ἀναγινώσκωμεν φωνασκοῦντες οὔτε πολὺ ταχέως, διὰ νὰ προφθάνωμεν ἡμεῖς αὐτοὶ νὰ ἐννοῶμεν τὰ ἀναγινωσκόμενα καθὼς καὶ οἱ ἀκούοντες ἡμᾶς. Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν κεφαλαιωδῶν τούτων κανόνων, οἱ ὅποιοι δὲν ἀπαιτοῦσιν ἄλλο, εἰμὴ ν' ἀπομνημονευθῶσι καθ' ἣν στιγμὴν καὶ συνιστῶνται, δὲν δυνάμεθα νὰ εφεύρωμεν καὶ ἄλλους ἀκριβεῖς καὶ σαφεῖς, ἐξ ἐκείνων δηλ. οἵτινες ἀποτελοῦσι τὰς ἀρχὰς μιᾶς τέχνης· ἡ κατὰ Σὲ τέχνη τῆς ἀναγνώσεως συνίσταται ἐκ τοῦ ἐξῆς μόνου ἄρθρου: *πρέπει ν' ἀναγινώσκωμεν καθὼς ὁμιλοῦμεν*·

Ἦμην πεπεισμένος ὅτι αἱ ἀποφάνσεις αὐταὶ ἦσαν εἰλικρινέσταται ὁμολογίαι πεποιδήσεων ἀνθρώπου σπανίας καλαισθησίας. Πάντα δὲ ταῦτα ἐδικαιούμην νὰ ἐρμηνεύσω ὡς ἴδιον τοῦ ὁμιλοῦντος ἰσχυρισμόν, ὅτι γνωρίζει καλλίστην ἀνάγνωσιν, ἂν καὶ οὐδεμίαν πρὸς ἐκμάθησιν αὐτῆς κατέβαλε ποτε προσοχὴν ἢ προσπάθειαν· ἐπομένως δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐκμάθῃ τις αὐτήν.

Εἶπον λοιπὸν αὐτῷ:

ΚΑΛΛΟΝΗ. Εἰκὼν Παύλου Τούμαν.

„Μέρος μόνον τῆς ὅλης ἀληθείας ἐνυπάρχει εἰς ὅσα λέγεις καὶ ἰσχυρίζεσαι· ἡ περὶ ἀναγνώσεως συντόμως διατυπωθεῖσα γνώμη Σου βαρύνει ὅσον καὶ αἱ ἰδέαι παντὸς πεφωτισμένου καὶ πρακτικοῦ ἀνθρώπου περὶ οἰομένης ζητήματος, ὅπερ οὐδέποτε ἐσπούδασεν ἡ ἐμελέτησε· παρὰ πᾶσαν τὴν ἐπιστημονικὴν Σου βαρύτητα ἀναγκάζεσαι νὰ ἐκφράζηται ὡς ἀνθρώπος τοῦ κόσμου, μετὰ πολλῆς δηλονότι εὐφυΐας, ἀλλὰ καὶ ἴσης περὶ τοῦ πράγματος ἀγνοίας. — Δὲν θέλω ν' ἀρνηθῶ, ὅτι μεγάλη φυσικὴ προδιάθεσις ἔχει χώραν πρὸς τέλειον ἀπαγγελλικὸν καταρτισμὸν, οὐδὲ ὅτι ἡ τέχνη τοῦ ἀναγινώσκειν ἔχει σχέσιν τινὰ πρὸς τὰς ἄλλας ἐν γένει τέχνας, ἐν αἷς πᾶν πρὸς τὰ πρόσω βῆμα προϋποθέτει ἀνάλογον ἀσκήσιν καὶ ὠριsmένην μάθησιν. Πάντες ἔχομεν γνωρίμους ἀνθρώπους ἀναγινώσκοντας μετ' ἰδιαζούσης χάριτος ἄνευ προηγηθείσης ἀσκήσεως ἢ συστηματικῆς σπουδῆς. Ἀλλὰ τὸ εὐρέστως ἀναγινώσκειν δὲν σημαίνει καὶ καλῶς ἀναγινώσκειν.

Δὲν δύναται τις νὰ φέρῃ ὡς σπουδαίαν ἐνστασιν τὴν λαμπρὰν ἀπαγγελίαν λόγων, οὐς αὐτὸς συντάττει. Πᾶσα ἐν ὁμοίᾳ περιστάσει τελειότης τῆς ἐκφωνήσεως πρέπει ν' ἀποδοθῇ εἰς αὐτὰ τοῦ λέγοντος τὰ χαρίσματα καὶ ἰδιώματα. Κἀλλιστόν τι λογύδιον διακεκριμένου συγγραφῆως δύναται

φυσικῶς τῷ λόγῳ μετ' ἀπαραιμίλλου τέχνης ν' ἀναδείξῃ ὁ καλὸς ἀναγνώστης, ἀλλ' ἡ παρ' αὐτοῦ τοῦ γράφοντος ἀπαγγελία ἔσται πάντοτε φυσικωτέρα, οὐδέποτε ἐξεζητημένη, καὶ διὰ ταῦτα πάντοτε εὐαρεστοτέρα. Τοῦτο χιλιάκις ἐδοκίμασα μετὰ λόγου καὶ γνώσεως. Οἱ κἀλλιστοι τῶν συγχρόνων γάλλων συγγραφέων καὶ ποιητῶν ἐν συναναστροφαῖς καὶ δημοσίαις καὶ ἀκαδημαϊκαῖς συνελεύσεσι μοὶ παρέσχον σαφεστάτας ἀποδείξεις τῶν πολλαχῶς ἀποσχολησάντων με τούτων προβλημάτων, ἡ παρ' ἐμοῦ προτεινομένη λύσις τῶν ὁποίων ἔχει τὴν ψῆφον παντὸς γράφοντος δύο γραμμὰς καὶ δοκιμάσαντός ποτε νὰ τὰς ἀπαγγείλῃ δημοσίᾳ.

Καὶ ἐκ τούτων συμπεραίνω, ὅτι δὲν πρέπει νὰ νομίζῃ τις πάντα λόγιον ὡς καλῶς ἀναγινώσκοντα, ἐπειδὴ τὸ ἀκροώμενον πλῆθος χειροκροτεῖ τὰς ἰδέας του· οὐδὲ πρέπει νὰ λησμονηθῇ, ὅτι μετὰ τῶν ρητόρων ὑπάρχουσι ἐκλεκταὶ τινες ἐνίοτε φύσεις, ἔξοχοι προσωπικότητες, δι' οὓς βεβαίως ἡ τέχνη τῆς ἀναγνώσεως εἶνε αὐτόματός τις ἀνάπτυξις. Ἀλλ' οἱ κοινότεροι ἄνθρωποι, τὸ πλῆθος, ἡ πλειονοψηφία ἐπὶ τέλους τῶν ἀνθρώπων πρέπει νὰ μυηθῇ εἰς τὴν τέχνην ταύτην, διὰ ν' ἀναγινώσκῃ καλῶς. Πρὸς τοῦτο δὲ ὑπάρχουσι κανόνες, καὶ κανόνες ἀπαράβατοι.

Η ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΕΝΤΟΜΟΙΣ.

Ὑπάρχουσιν ἄπειροι λαοί, ἀποτελούμενοι ἐξ ἐρπόντων, ἱπταμένων, νηχομένων, βομβούντων, ἀλλομένων καὶ σκιρτάντων τέκνων τοῦ Πρωτέως, ἄλλων μὲν ἐχόντων ὄψιν ἀπαισίαν ἢ χαρίεσσαν, ἁμαυρὰν ἢ φωτεινὴν λάμπουσιν, ἄλλων δὲ φερόντων στολὴν πενιχρὰν ἢ χρυσοκέντητον. Παρὰ τοῖς λαοῖς τούτοις ὑφίστανται ἀπὸ τῶν παλαιωτάτων χρόνων ἅπαντα τὰ εἶδη τοῦ πολιτεύματος, τὰ ὅποια νομοθεταί, ἀναμορφωταί, εὐεργέται τῶν ἐθνῶν καὶ ἄλλοι σωτῆρες τῆς ἀνθρωπότητος μετ' ἀπεριγράπτου μόχθου παρεσκεύασαν ἐν τοῖς μαγικοῖς αὐτῶν μαγειρείοις καὶ παρέθηκαν κατόπιν εἰς τὸ ταλαιπωρούμενον γένος τοῦ ἀνθρώπου. Ἐκεῖ ὑπάρχουσι μοναρχίαι ἄνευ σαλιανῶν νόμων, καὶ μετὰ συνοδίας δούλων καὶ εἰλώτων, δημοκρατίαι μετὰ βημάτων καὶ ἐκκλησιῶν τοῦ δήμου, ὀλιγαρχικαὶ στρατιωτικαὶ πολιτεῖαι μετὰ κληρονομικῶν ἡγεμόνων καὶ σκληρᾶς δεσποτείας κτλ.

Ὅπως οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ τὰ ἔντομα — διότι περὶ αὐτῶν ὁμιλοῦμεν — κατοικοῦσιν ἐντὸς κοιλωμάτων καὶ ὀπῶν τῆς γῆς, ἢ ζῶσιν ὑπὸ ὑψηλὰς στέγας, ἐντὸς ἐγκαταλειμμένων φρουρίων, παλαιῶν οἰκημάτων, ἡρειπωμένων ἀνακτόρων, παραμεληθέντων ναῶν κτλ. Ἐν τούτοις οὐδόλως προτιθέμεθα νὰ περιγράψωμεν ἐνταῦθα ποῦ καὶ πῶς οἰκοῦσι τὰ μικρὰ ταῦτα ὄντα, ἀλλὰ μόνον θὰ εἰπώμεν ὀλίγα τινὰ περὶ τῶν παρὰ τοῖς ἐντόμοις λίαν διαδεδομένων σωματικῶν ἀσκήσεων, δηλαδὴ περὶ ἐκείνων πῶν κινήσεων τῶν ἐντόμων, αἵτινες φαίνονται εὐχαριστοῦσαι καὶ καθηδύνουσαι αὐτὰ.

Ὅσον διάφορα καὶ ποικιλόμορφα εἶνε τὰ ἔντομα, ἄλλο τόσον ποικίλαι εἶνε καὶ αἱ κινήσεις των. Μεταξὺ αὐτῶν εὐρίσκομεν εὐρώστους παλαιστάς, ἐπιτηδεύουσας κολυμβητάς, ἐλαφροὺς χορευτάς καὶ χορευτρίδας καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Μεταξὺ τῶν πρώτων παρετηρήθησαν μάλιστα εἶδη τινὰ μυρμηκῶν, ὅτινες, καθ' ὃν καιρὸν ἀναπαύονται ἐκ τῆς ἐργασίας των, διασκεδάζουσιν ἀγωνιζόμενοι εἰς τὴν πάλην καὶ εἰς τὸν δρόμον. Γάλλος τις φυσιοδίφης διηγεῖται, ὅτι εἶδε ποτε

δύο μύρμηκας, ὧν ὁ εἷς ἔφερε τὸν ἕτερον ἐπὶ τῆς ῥάχews του, ὁ δὲ ἱππεὺς διὰ μὲν τῶν ἐμπροσθίων του κνημῶν ἐκράτει ἰσχυρῶς ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ τὸν φέροντα αὐτόν, διὰ δὲ τῶν ὀπισθίων του κνημῶν περιέσφιγγε τὸ σῶμά του. Ἐν τούτοις, ἂν καὶ δὲν δυνάμεθα ἐκ τούτου καὶ μονοῦ τοῦ παραδείγματος νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ἱππευτικὴν γνῶσιν παρὰ τοῖς μύρμηξι, ἀναμφίβολον εἶνε ὅπωςδήποτε, ὅτι οἱ μύρμηκες ἔχουσιν ἀγῶνας.

„Ἡμέραν τινὰ, διηγεῖται ἡμῖν ἀξιοπιστὸς τις παρατηρητής, ὁ Huber, ἐπλησίασα τὴν φωλεὰν δασοβίων μυρμηκῶν, ἥτις ἦτον ἐκτεθειμένη εἰς τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας καὶ προσφυλάσσετο κατὰ τοῦ βορείου ἀνέμου. Πολυάριθμοι μύρμηκες ἔτρεχον τῇδε καὶ ἐκεῖ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς φωλεᾶς καὶ ἐφαίνοντο ἐντροφῶντες ἐν τῇ μετρίᾳ καὶ ἡλίᾳ θερμοκρασίᾳ. Οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἐκινεῖτο ὅπως ἐργασθῇ, ὅτε δὲ ἐξήτασα εἰς τί ἄρ' ἔγε ἐνησχολοῦντο, παρετήρησα τὸν ἕνα πλησιάζοντα εἰς τὸν ἄλλον, τὰς κεραίας των κινουμένας μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος καὶ ἐλαφρῶς παιούσας ἐν τῷ μεταξύ τὰς παρειὰς τῶν ἄλλων μυρμηκῶν. Μετὰ τὰς προεισγαγωγικὰς ταύτας χειρονομίας, αἵτινες ὁμοιάζον μεθ' ὁμοίας, εἶδον αὐτοὺς κατὰ ζεύγη ἀνορθομένους ἐπὶ τῶν ὀπισθίων σκελῶν καὶ ἀμοιβαίως συλλαμβανόμενους εἴτε ἀπὸ ἐνὸς σκέλους εἴτε ἀπὸ μιᾶς κεραίας, ἀμέσως κατόπιν ἀπαλλασσομένους, ἵνα μετὰ μικρὸν ἐπαναλάβωσι τὴν προσβολήν. Ἐπέπιπτον κατ' ἀλλήλων ὀρμητικῶς, περιεπλέκοντο καὶ ἀμφοτέρω κατέπιπτον ἐκτάδην, εἴτα οἱ πεσόντες ἀνγείραντο ταχέως καὶ ἐξεδικοῦντο, χωρὶς ἐν τούτοις οὐδεμίαν νὰ προσγίνηται σπουδαία βλάβη ἢ τραῦμα εἰς τοὺς ἐναντίους, διότι δὲν ἐκράτουν αὐτοὺς μετὰ τόσης ἰσχυρογνωμοσύνης, μεθ' ὅσης συνειθίζουσι νὰ προσβάλλωσιν αὐτοὺς κατὰ τοὺς ἀληθεῖς αὐτῶν ἀγῶνας. Ἀφινον ἐκείνους, οὐς κατὰ πρῶτον συνελάμβανον, ἀμέσως ἐλευθέρους καὶ προσεπάθουν ἄλλους νὰ συλλάβωσιν. Εἶδον μάλιστα καὶ τινὰς ἐξ αὐτῶν τόσον